

OBYTNÝ SOUBOR WEISSENHOF – STUTT GART

Obytný soubor Weissenhof vznikl v roce 1927 v rámci výstavy s názvem „Byt“ („Die Wohnung“), kterou pořádal Svaz německého díla (Deutscher Werkbund). Cílem této experimentální architektonické výstavy bylo představit nové cesty k odstranění bytové nouze, která panovala po skončení 1. světové války, a také ukázat racionální a cenově dostupný způsob výstavby zdravého bydlení.

Bylo osloveno 17 architektů, aby navrhli „bydlení pro obyvatele moderního velkoměsta“. Ve velmi krátké době bylo postaveno 21 plně funkčních experimentálních budov s 63 byty. Obytný soubor Weissenhof tak představuje jedinečný příklad modernismu.

V období nacismu byl obytný soubor označen za „kulturní hanbu“ a „skvrnu na panoramatu Stuttgartu“ a během náletů za 2. světové války došlo ke zničení 10 domů. Bezprostředně po válce byl Weissenhof poněkud zanedbáván, nicméně již od roku 1958 je památkově chráněn a v 80. letech prošel celkovou rekonstrukcí. V roce 2006 bylo ve dvojdomu navrženém architektem Le Corbusierem otevřeno Muzeum Weissenhof (Weissenhofmuseum) a v roce 2016 došlo k zapsání obou Le Corbusierových domů na mezinárodní Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Baba 1932, upraveno, dostupné z: <https://www.baba1932.com/werkbund/>

KOLONIE NOVÝ DŮM – BRNO

V roce 1928 vznikla v brněnské městské části Žabovřesky výstavní Kolonie Nový dům jako součást „Výstavy soudobé kultury v Československu“, která byla uspořádána u příležitosti 10. výročí vzniku Československa. Znamení architekti podporovaní Svazem československého díla navrhli 16 minimalistických rodinných domků. Hlavním cílem bylo vytvořit moderní a cenově dostupné individuální bydlení především pro mladé rodiny.

Kolonie sestávala z 2 rodinných domů, 4 dvojdomů a 2 řadových domů. Všechny budovy byly tři až čtyřpodlažní, nepodsklepené, s bíle omítnutými fasádami a plochými střechami, které měly sloužit jako střešní terasy.

Podobně jako u ostatních obytných souborů Svazu díla (Werkbundu) v dalších evropských zemích nebylo ani v Brně jednoduché zprostředkovat široké veřejnosti progresivní myšlenky nové architektury. Obzvláště inovace v dispozičním řešení vnitřních prostor našly tehdy jen málo pochopení. Nedostavil se tedy očekávaný komerční úspěch, protože kolonie nenaplnila tradiční představy o bydlení a odradila vysokou cenou domů i jejich nedokončeností.

V dnešní době je Kolonie Nový dům dokladem tehdejší snahy brněnských architektů držet krok s moderní evropskou architekturou, která je v Brně k vidění i jinde, příkladem je světoznámá Vila Tugendhat z roku 1930, navržená Ludwigem Miesem van der Rohe (v současnosti památka UNESCO).

Baba 1932, upraveno, dostupné z: <https://www.baba1932.com/werkbund/>

OBYTNÝ SOUBOR WUWA – VRATISLAV

Ve Vratislavi se uskutečnila výstava s názvem „Bydlení a místo pro práci“ („Wohnung und Werkraum – Ausstellung – WuWA“). Cílem byla prezentace nových forem současného bydlení a místa pro práci.

Na výstavě bylo možné si prohlédnout 32 budov se 132 plně zařízenými bytovými jednotkami. Koncept uspořádání částečně odrážel experimentální a utopické představy autorů výstavy. Autoři reagovali na tehdejší společenský vývoj – například na změnu role ženy v rodině i pracovním prostředí. Z tohoto důvodu byla součástí obytného souboru i mateřská škola, a kromě toho také domov pro svobodné a dům věžového typu, které propagovaly nové formy společného bydlení. Po ukončení výstavy sloužil obytný soubor po 2 roky experimentálním účelům a byl obydlen hlavně umělci, architekty a spisovateli.

Vratislav byla za 2. světové války z více než 80 % zničena, obytný soubor WuWA však zůstal prakticky nedotčen. Z německé Breslau se stala polská Wrocław, která byla začleněna do polského území a do které se nastěhovali noví obyvatelé. V odborných kruzích byla jedinečnost této lokality velmi oceňována a postupem času více a více památkově chráněna.

Baba 1932, upraveno, dostupné z: <https://www.baba1932.com/werkbund/>

OBYTNÝ SOUBOR NEUBÜHL – CURYCH

Tento obytný soubor byl postaven v letech 1930–32 a je stejně jako ostatní vzorové lokality dokladem tehdejší moderní výstavby inspirované obytným souborem Weissenhof ve Stuttgartu. Z podnětu Svazu švýcarského díla (Schweizerischer Werkbund) byla v roce 1928 vytvořena pracovní skupina a pro vlastní realizaci bylo založeno obecně prospěšné družstvo.

Pozemek svou polohou na hřebenu kopce nad jezerem vyhovoval zásadám moderní výstavby a jejím požadavkům na dostatek čerstvého vzduchu a proslunění. V lokalitě lze najít rozmanité typy obytných budov – od jednopokojových bytů až po dům s šesti pokoji. Navíc se zde nachází i společenská místnost, dětské jesle, obchody a ateliéry. Domy odpovídají svými plochými střechami, světlými barvami průčelí a pásovými okny zásadám výstavby v duchu moderny.

Na rozdíl od ostatních lokalit Svazu díla (Werkbundu) zde nebyl nový způsob výstavby ověřován na dalších individuálně řešených výstavních domech, v tomto případě se architekti podřídili vyššímu principu. Z uvedeného důvodu se podařilo realizovat ucelený obytný komplex s nejrůznějšími půdorysy. Za účelem zařízení interiérů domů byla založena samostatná firma, která vyráběla nábytek podle návrhů architektů.

Celý obytný soubor zůstal od svého vzniku až do dnešních dnů jako celek zachován, od roku 1978 je chráněn jeho celkový vzhled, v roce 1986 byl zapsán na seznam kulturních a kulturněhistorických objektů a od roku 2010 je památkově chráněn.

Baba 1932, upraveno, dostupné z: <https://www.baba1932.com/werkbund/>

OBYTŇNÝ SOUBOR LAINZ – VÍDEŇ

Jiř od svého zaloření v roce 1912 se Svaz rakouského díla (Österreichischer Werkbund) zaměřil na dostupnost kvality širokým vrstvám obyvatelstva. Tento aspekt byl zohledněn také při výstavbě vídeňského obytného souboru Werkbundu, jeŇž byl realizován v letech 1930–32 a jehoř motto znělo „Moderní typy domů pro budoucí obytné soubory – hospodárnost na co nejmenřím prostoru“.

Vídeňská lokalita vznikla pod vedením Josefa Franka, který se již v roce 1927 podílel na výstavbě obytného souboru Weissenhof ve Stuttgartu. Mezi 33 architektky byla 1 řena a 3 architekti pocházeli z ostatních evropských zemí.

V létě roku 1932 trvala výstava 8 týdnů a přilákala více než 100 000 návštěvníků, kteří si mohli prohlédnout zvenku i zevnitř 70 plně zařizených samostatně stojících, dvoj či trojdomů nebo řadových domů.

V letech 2011–17 dořlo k celkové rekonstrukci všech 48 domů, jeř se nacházejí ve vlastnictví města Vídně. Jejím cílem bylo obnovení původního stavu budov za podmínky poskytnutí současných standardů bydlení. Vřechny domy jsou nyní obydleny, čímř i nadále dochází k naplňování jejich původního účelu.

Baba 1932, upraveno, dostupné z: <https://www.baba1932.com/werkbund/>

OBYTŇNÝ SOUBOR WEISSENHOF – STUTTGART

Kdy byl obytný soubor Weissenhof postaven?

Co bylo cílem architektonické výstavy ve Stuttgartu?

Jaký názor na moderní architekturu Weissenhofu měli nacisté?

Jaký byl osud souboru Weissenhof po válečných náletech na Stuttgart?

Jaký je současný stav Weissenhofu a je nějak památkově chráněn?

KOLONIE NOVÝ DŮM – BRNO

Kdy byla Kolonie Nový dům postavena?

U jaké příležitosti byla konána výstava, v rámci které se kolonie postavila?

Co bylo hlavním cílem výstavby obytné kolonie?

Co odradilo zákazníky od koupě nových domů?

Jaké další příklady moderní architektury lze v Brně nalézt?

OBYTNÝ SOUBOR WUWA – VRATISLAV

Jak se nazývala (česky) vratislavská výstava, v rámci které byl vystavěn obytný soubor WuWA?

Co bylo cílem vratislavské výstavy?

Proč byla vystavěna v rámci obytného souboru i mateřská škola?

K čemu obytný soubor sloužil po ukončení výstavy?

Jak se dotkla obytného souboru WuWA druhá světová válka?

OBYTNÝ SOUBOR NEUBÜHL – CURYCH

Čím se inspiroval curyšský obytný soubor Neubühl?

.....

Jaké typické prvky moderní architektury obsahují domy v obytném souboru Neubühl?

.....

Jaké požadavky měl splňovat pozemek pro moderní výstavbu?

.....

Jaké typy domů v souboru Neubühl lze nalézt?

.....

Jaké ztráty utrpěl obytný soubor v průběhu času?

.....

.....

OBYTNÝ SOUBOR LAINZ – VÍDEŇ

Jaký byl cíl existence Svazu rakouského díla (Österreichischer Werkbund)?

.....

Jaké motto nesl obytný soubor Lainz?

.....

Kolik návštěvníků si výstavu obytného souboru Lainz prohlédlo?

Komu patří domy v obytném souboru Lainz?

.....

.....

